

El Temps 06/07/21

Totes les històries d'un cementiri

El cementiri porta alguna mena
d'humor negre que potser ve de
la rialla inquieta de la por o del
grotesc

Mariana Enríquez es va fer tastadora de cementiris a Gènova. A *Alguien camina sobre tu tumba*, explica que el 1997 va viure un tòrrid flirt amb un noi genovès que culminaria al cementiri de Saglieno. Eros i Thànatos, però esquivant tòpics, per començar un llibre de cròniques que la porta a cementiris d'arreu. De l'Argentina, d'Estats Units, un de xilè, un d'australià, el del Poblenou de Barcelona o un de Sant Sebastià i de nit. Entre les tombes i una mirada fascinada pel terror i l'abisme, per tot allò ocult o mig fosc, que és, ben mirat, aliment viu per a la literatura, Enríquez desxifra la vida i les històries que hi ha al darrere de la figuració monumental de la mort. Detallista fins a l'extenuació, actua com una contadora d'històries que xucla per igual virulència i brutalitat, tendresa i humor per farcir les passejades funeràries.

El llibre d'Enríquez, una reedició ampliada (de 391 pàgines), té un revers curiosíssim, escrit per una altra enorme contadora d'històries, tant si parla d'un virtuós del piano (Opus Gelber) com d'un ballarí folklòric (Rodolfo González Alcántara a *Una historia sencilla*). El revers és *La otra guerra* (94 pàgines dels Nous Quaderns Anagrama), un reportatge periodístic on Leila Guerriero descobreix la història —fins fa quatre dies colgada— del cementiri argentí de les illes Malvines. Obrint-se pas entre el silenci imposat per la dictadura i les atzagaiades patriòtiques, amb una prosa molt ben filada, desempolsa l'existència d'aquest cementiri i la possibilitat d'identificar uns cossos que es donaven per perduts. De nou, de manera clara, l'Argentina revela dur tanta distància per davant d'Espanya en matèria de memòria històrica!

ANNA
BALLBONA

@Aballbona